

Resistente sorter kan mindske angreb af stinkbrand

Af: Bent J Nielsen, Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Flakkebjerg, Aarhus Universitet

Sorter af hvede og triticale kan angribes af stinkbrand, men undersøgelser har vist, at især en del triticale-sorter er næsten resistente for angreb

Stinkbrand (*Tilletia tritici*) kan være en alvorlig skadevolder i hvede. Triticale kan også angribes men i mindre omfang end hvede.

Angrebne planter kan være svære at se, men i stedet for normale aks udvikles der, i kernerne, en stor mængde brune til sorte sporer, som frigøres under mejetærskningen og spredes til nye kerner eller til jorden.

Mejetærskeren kan også blive forurenset med sporer. Under tørre forhold kan sporerne leve lang tid på kernerne, og er der tørt i efteråret kan sporer overleve i jorden. Et parti hvede, der er angrebet af stinkbrand, vil lugte af sildelage og skal helt sikkert kasseres som udsæd. Men selv partier med svagere angreb, som ikke kan lugtes, kan give anledning til angreb. Det er årsagen til, at der ikke må forekomme sporer af stinkbrand i vores udsæd.

Test af resistens i danske sorter

Modtagelige sorter kan angribes meget kraftigt og en meget stor del af aksene vil være ødelagte. Heldigvis findes der sorter som er mindre modtagelige, og som kun i mindre omfang skades. For at få belyst resistensforholdene hos hvede og triticale blev der, i FØJO III projektet SEED, udført nogle undersøgelser med test af danske sorter.

Vinter- og vårhvede

Undersøgelserne blev udført ved Aarhus Universitet, Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr med nye sorter af hvede og triticale, og både vinter- og vårformer blev testet for resistens.

I vinterhvede var de fleste sorter, som forventet, meget modtagelige for angreb. Men nogle sorte fik, til trods for meget kraftig smitte, kun mindre angreb.

Den svenske sort Stava var højresistent og blev slet ikke angrebet. De undersøgte sor-

ter af vårhvede var generelt også modtagelige og kun sorter som Dragon og Leguan fik lidt mindre angreb.

Sorter af triticale

De fleste sorter af triticale havde, i modsætning til hvedsorterne, en vis resistens mod stinkbrand. Ud af 31 undersøgte sorter var 15 sorter højresistente og fik ingen angreb og 13 sorter fik kun svage angreb. Tre af de undersøgte sorter var modtagelige (Trigantus, Triamant og He Ti 301), men selv disse modtagelige sorter fik mindre angreb end de modtagelige hvedesorter. Sorterne af vårtriticales var generelt resistente mod stinkbrand og kun sorten Dublet blev fundet modtagelig i testen.

Potentiale for triticale

Undersøgelser fra SEED projektet viser således, at hovedparten af de testede vintertriticales sorter var resistente, og vårtriticales sorterne var stærkt resistente. De opnåede resultater viser et spændende potentiale for triticale i økologisk dyrkning.

Resultaterne af resistenstestene kan findes i publikationen "Sortsforsøg" som udgives af Plantedirektoratet og Videncenter for Landbrug.

Læs mere om FØJO III projektet SEED på www.seed.elr.dk

Denne klumme blev bragt d. 8. april 2011 i Økologi & Erhverv nr. 476.